

PÄIVÄNAVAUS KESKUSTAN LUKIOSSA

Rovaniemellä 9.2.2018

Jos olisin seissyt tässä 63 vuotta sitten, olisin 11-vuotias ekaluokkalainen. Olin läpäissyt kaksipäiväiset sisäänpääsykokeet äidinkielessä ja matematiikassa. Tämä koulu oli silloin Rovaniemen Yhteislyseo. Koulurakennus oli pari vuotta vanha ja Rovaniemen hienoin. Täällä oli luokat I – VIII. Keskikoululuokat ensimmäisestä viidenteen olivat 1. ja 2. kerroksessa. Kuvaamataidon luokka ylhäällä oli kaikkien käytössä. Lukioluokat olivat kolmannessa kerroksessa. Emme sanoneet olevamme lukion toisella, vaan olimme yhteislyseon seitsemännellä luokalla. Lukioon ei tarvinnut pyrkiä. Sinne vain mentiin, jos halusi.

Joka aamu oli aamuhartaus. Se aloitettiin virrenveisuulla. Jos laulu ei sujunut, saattoi kanttori Miettunen ehdottaa: ”Avataanpa ääni laulamalla Oolannin sota.” Kyllä oli hienoa, kun liki tuhat oppilasta lauloi kovaa ja korkealta tuon marssin. Kaikki osasivat sen ulkoa. Sen jälkeen virrenveisuukin sujui hienosti.

Koulunkäynti oli erilaista kuin nyt. Ostimme itse oppikirjat, vihot, kynät ja pyyhekumit, jopa koepaperitkin. Lukukausimaksukin oli melko korkea. Koulussamme oli ruokala, mutta ruoka oli maksullista. Aika monet meistä kävivät kotona syömässä. Ja monet, jotka saivat kotoa rahan ruokaan, juoksivat Vesalan kauppaan ostamaan possumunkkeja ja limukkaa. Koulun alueelta ei saanut poistua välituntisin. Ruokatunti kesti 45 minuuttia.

Siihen aikaan ei ollut aavistustakaan nykyisestä teknologiasta. Tablettikin oli vain lääke. Opettaja kirjoitti kaikki muistiinpanot taululle omalla käsialallaan. Me yritimme saada niistä selvää ja kopioimme vihkoomme.

Oppitunneilla vallitsi hiljaisuus. Ollessani neljännellä A-luokalla meitä oli 47 oppilasta. Istuimme isoissa vanhoissa pulpeteissa. Näinköhän aina edes opettajaa? Vastatessamme nousimme seisomaan pulpetin viereen.

Teitä nyt katsellessani tulee mieleeni ne lukuisat lauantai-illat, jolloin täällä oli Raittiusseuran tai Teinikunnan illanvietot.

Raittiusseuraan kuuluimme ollessamme keskikoulussa. Kiersimme isoa ympyrää tyttö-poika pareina. Musiikki soi kovaa. Kun soitto loppui, pojat siirtyivät edessä olevan tytön pariin. Ei, kun kädestä kiinni ja menoksi! Musiikki jatkui ja me kävelimme onnellisena. Näin jatkettiin koko ilta, mitä nyt välillä oli jotain ohjelmaa.

Lukioon päästyämme kuuluimme Teinikuntaan. Silloin tanssittiin aulassa. Tytöt seisoivat yhdessä nurkassa, pojat toisessa. Pojat tulivat kumartamaan pyytäänsä tanssiin. Yleensä lattia oli täynnä tanssijoita.

Teillä on ensi viikolla penkkarit. Meilläkin oli penkinpainajaiset. Abituriitit olivat pukeutuneet lapinpukuihin. Seitsemäsluokkalaiset kantoivat abit kultatuolissa ulos koulusta. Pihalla odotti hevoset rekineen. Kiersimme ympäri kaupunkia. Emme heitelleet karkkia. Taisimme huutaa siitäkin edestä. Muistan vain, että hauskaa oli. Enempää en taida tuosta päivästä kertoakaan.

Oli hienoa saada opiskella tässä koulussa, varsinkin kun kansakoulun opettajani oli soittanut äidilleni, ettei minun kannata pyrkiä oppikouluun. Jos vahingossa sinne pääsisin, en tulisi ikinä selviämään matematiikasta. Onneksi pyrin ja pääsin. Olen toiminut 35 vuotta matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorina. Eläkkeelle jäätyäni olin 10 vuotta YTL:ssä korjaamassa ja laatimassa matematiikan ylioppilaskokeita.

Toivotan kaikille abeille onnea kirjoituksiin. Te toiset, nauttikaa, kun saatte opiskella täällä.